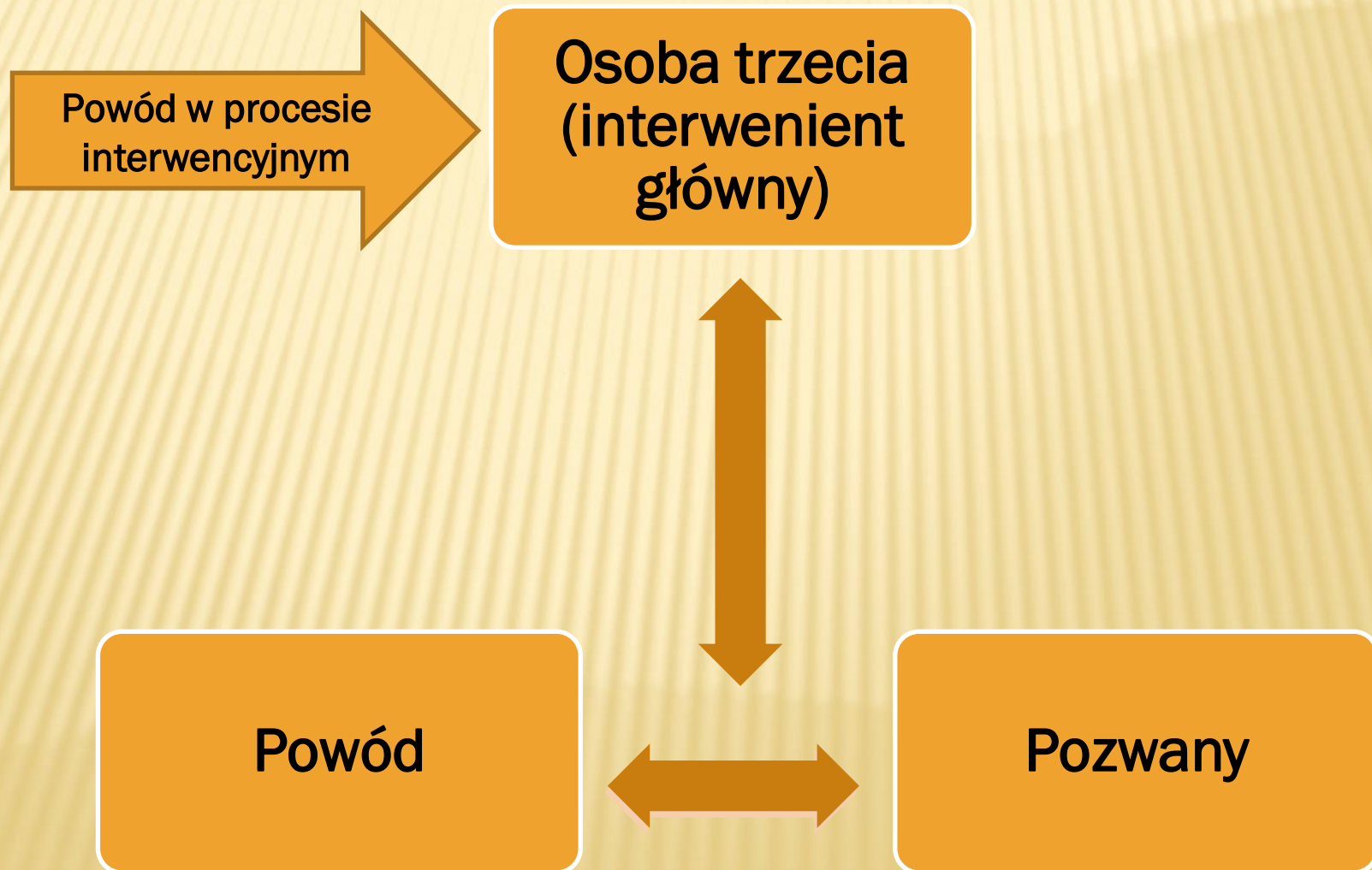

INTERWENCJA GŁÓWNA I UBOCZNA

POJĘCIE INTERWENCJI GŁÓWNEJ

- ✘ **Art. 75.** Kto występuje z roszczeniem o rzecz lub prawo, o które sprawa toczy się pomiędzy innymi osobami, może aż do zamknięcia rozprawy w pierwszej instancji wytoczyć powództwo o tę rzecz lub prawo przeciwko obu stronom przed sąd, w którym toczy się sprawa (interwencja główna).
- ✘ Interwencja główna jest **powództwem**, którym interwenient główny (powód) **pozywa stronę innego toczącego się już postępowania cywilnego**.

INTERWENCJA GŁÓWNA

INTERWENCJA GŁÓWNA

- ✘ **Celem** komentowanej instytucji jest zapobieżenie sprzeczności orzeczeń, przyspieszenie wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych oraz zaoszczędzenie stronom kosztów procesu.
- ✘ Powództwo interwencyjne jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy zachodzi **tożsamość przedmiotu procesu pierwotnego oraz procesu interwencyjnego**.
- ✘ Powództwo interwencyjne może się więc toczyć jedynie o **prawo lub rzecz**, która mieści się w przedmiotowych granicach pierwotnego procesu.

niedopuszczalna w
sprawach z zakresu
ubezpieczeń społecznych i
innych wszczynanych w
drodze odwołań od decyzji
administracyjnej

Interwencja główna

niedopuszczalna w
sprawach o przywrócenie
naruszonego posiadania

niedopuszczalne w
odrębnym postępowaniu
uproszczonym (art. 505⁴ §
1 KPC)

można ją stosować
wyłącznie w postępowaniu
procesowym
rozpoznawczym

WYROK SN Z 24 WRZEŚNIA 1999 R., I CKN 1436/98

- ✘ Powództwo interwencyjne wytacza się przeciwko obu stronom toczącego się już procesu i to jest jego cechą istotną. W procesie interwencyjnym z reguły zachodzi potrzeba innego sformułowania żądania pozwu wobec powoda z pierwszego procesu niż wobec pozwanego. Pozew interwencyjny będzie przeważnie, jak to zresztą miało miejsce w sprawie, w stosunku do powoda z pierwszego procesu pozwem ustalającym, podczas gdy względem pozwanego będzie pozwem o świadczenie. Każdy z tych pozwanych (współuczestników), mimo że objęci są jednym pozwem, zachowuje swój samodzielny charakter, gdyż stawia odrębne wnioski, wnosi sam pismo, sam ponosi koszty itp. Każdy z nich może też uznać żądanie pozwu bez względu na to, co zrobi drugi.

PODMIOTY POSTĘPOWANIA INTERWENCYJNEGO

Strona powodowa:
Interwenient główny

Strona pozwana:
Powód i pozwany z pierwszego procesu

Interwenient główny jest **powodem w procesie interwencyjnym** z uwagi na to, że występuje z interwencją główną.

Pozwanymi będą **strony pierwszego procesu**, które należy łącznie pozwać w pozwie interwencyjnym. Pozwanie obu stron pierwotnego postępowania powoduje zatem, że po stronie pozwanej procesu interwencyjnego będziemy mieli do czynienia z **wielością podmiotów** (współuczestnictwo nienazwane lub konkurencyjne).

CZAS NA WNIESIENIE INTERWENCJI GŁÓWNEJ

Z interwencją główną można **wystąpić nie wcześniej niż po zawiśnięciu sporu w I instancji** - art. 192 pkt. 1 KPC.

Nie dotyczy to sytuacji, gdy rozprawa została otwarta na nowo (art. 225 KPC), a także gdy sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania (art. 386 § 2 i 4 KPC).

Proces interwencyjny może być zainicjowany najpóźniej do **zamknięcia rozprawy w pierwszej instancji w procesie pierwotnym** – art. 224 KPC.

WYMOGI POZWU INTERWENCYJNEGO

- ✘ Zgłoszenie interwencji głównej wymaga wniesienia pozwu, który powinien odpowiadać **wszelkim warunkom formalnym przewidzianym dla pozwu** (zob. art. 126 i nast. oraz art. 187 KPC).
- ✘ Powód procesu interwencyjnego powinien także wskazać, że jego powództwo stanowi interwencje główną i oznaczyć sygnaturę akt procesu pierwotnego.
- ✘ Interwencja główna podlega opłacie sądowej, przewidzianej dla pozwu (art. 3 ust. 2 pkt 6 i art. 18 ust. 2 UKSC).

WŁAŚCIWOŚĆ SĄDU

- ✘ Sądem właściwym rzeczowo i miejscowo dla interwencji głównej jest **sąd, przed którym toczy się pierwszy proces.**
- ✘ W omawianym zakresie art. 75 KPC przepis stanowi więc *lex specialis* w stosunku do art. 43 KPC.

PROCES GŁÓWNY A PROCES INTERWENCYJNY

Art. 177 § 1 pkt
2 KPC

- Jeżeli interwenient główny wystąpił z interwencją przeciwko obu stronom postępowania głównego (pierwotnego) to **sąd może z urzędu zawiesić postępowanie główne do czasu prawomocnego zakończenia postępowania interwencyjnego.**

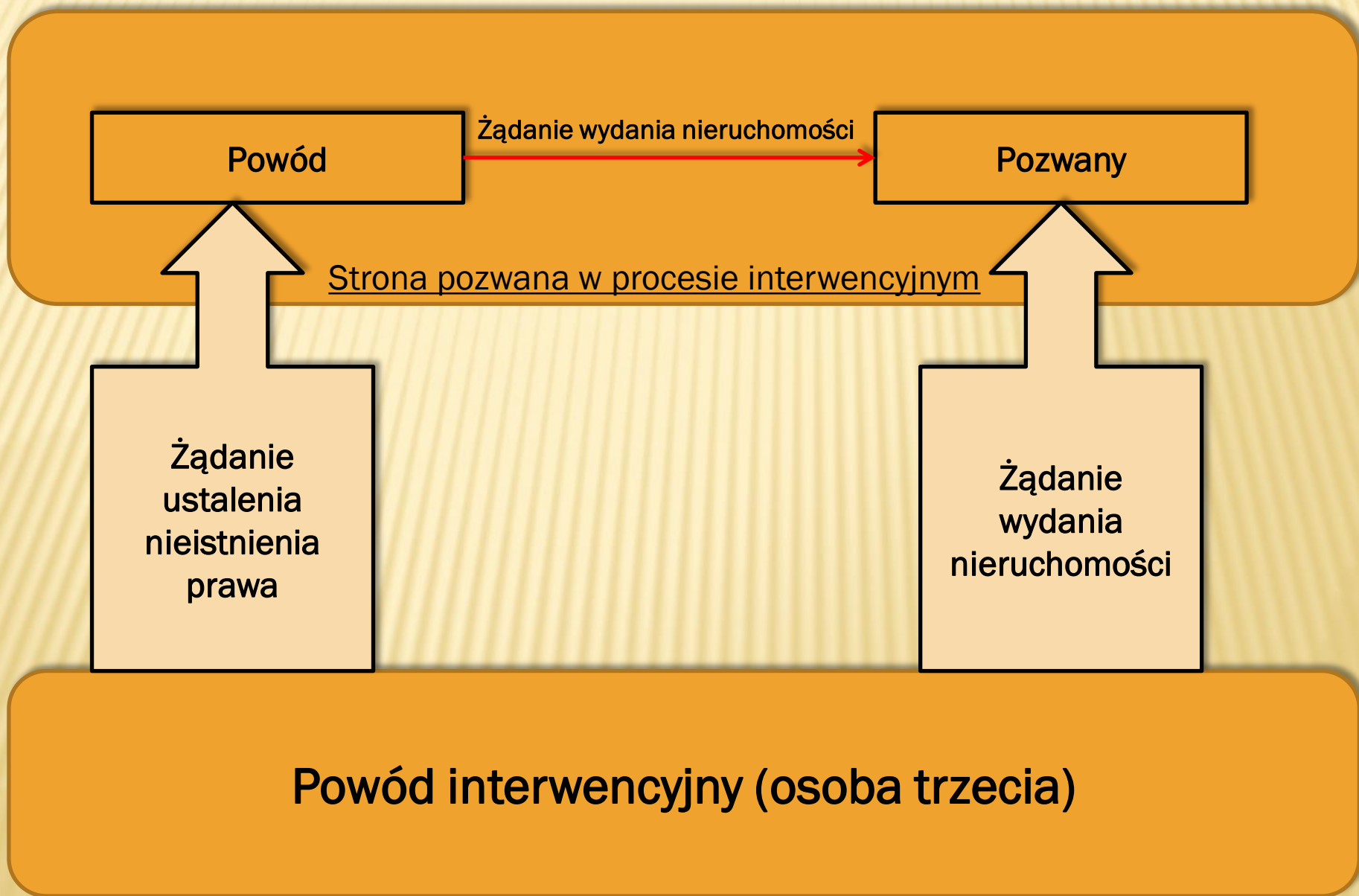
Art. 180 § 1 pkt
4 KPC

- Sąd może jednak przed zakończeniem procesu interwencyjnego, stosownie do okoliczności, podjąć dalsze postępowanie.

Wyrok SN z 26
marca 2009 r., I
CSK 415/08

- Interwencja główna jest powództwem, które inicjuje nowy proces. Po wytoczeniu powództwa interwencyjnego mamy do czynienia z dwiema różnymi sprawami, które mogą **być połączone do wspólnego rozpoznania** (art. 219 KPC) lub **być rozpoznane oddzielnie**, lecz kolejno po uprzednim zawieszeniu pierwszej toczącej się już sprawy, co pozwala uniknąć sprzeczności w zapadających w nich rozstrzygnięciach.

Powód

Żądanie wydania nieruchomości

Pozwany

Strona pozwana w procesie interwencyjnym

Żądanie
ustalenia
nieistnienia
prawa

Żądanie
wydania
nieruchomości

Powód interwencyjny (osoba trzecia)

Żądanie wydania samochodu

Powód

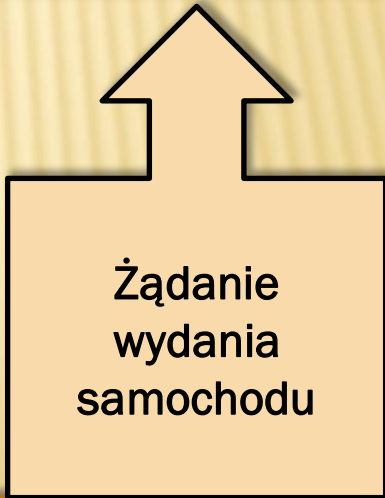
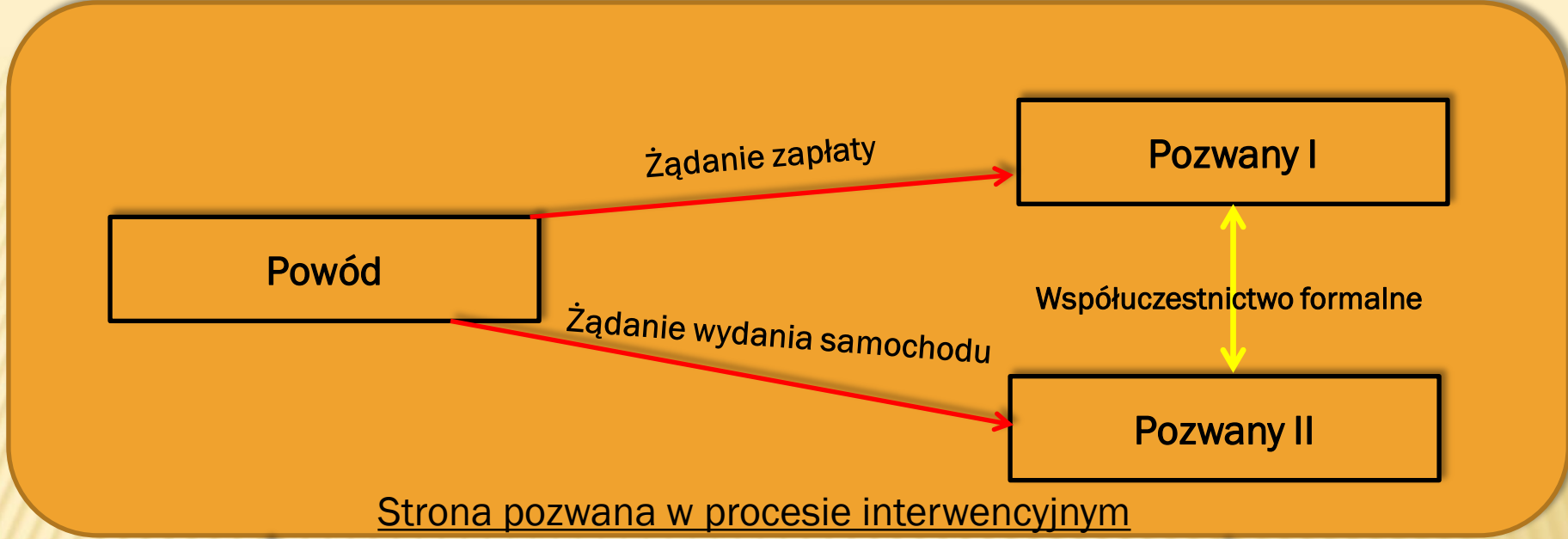
Żądanie wydania komputera

Pozwany

Strona pozwana w procesie interwencyjnym

Żądanie
wydania
samochodu

Powód interwencyjny (osoba trzecia)

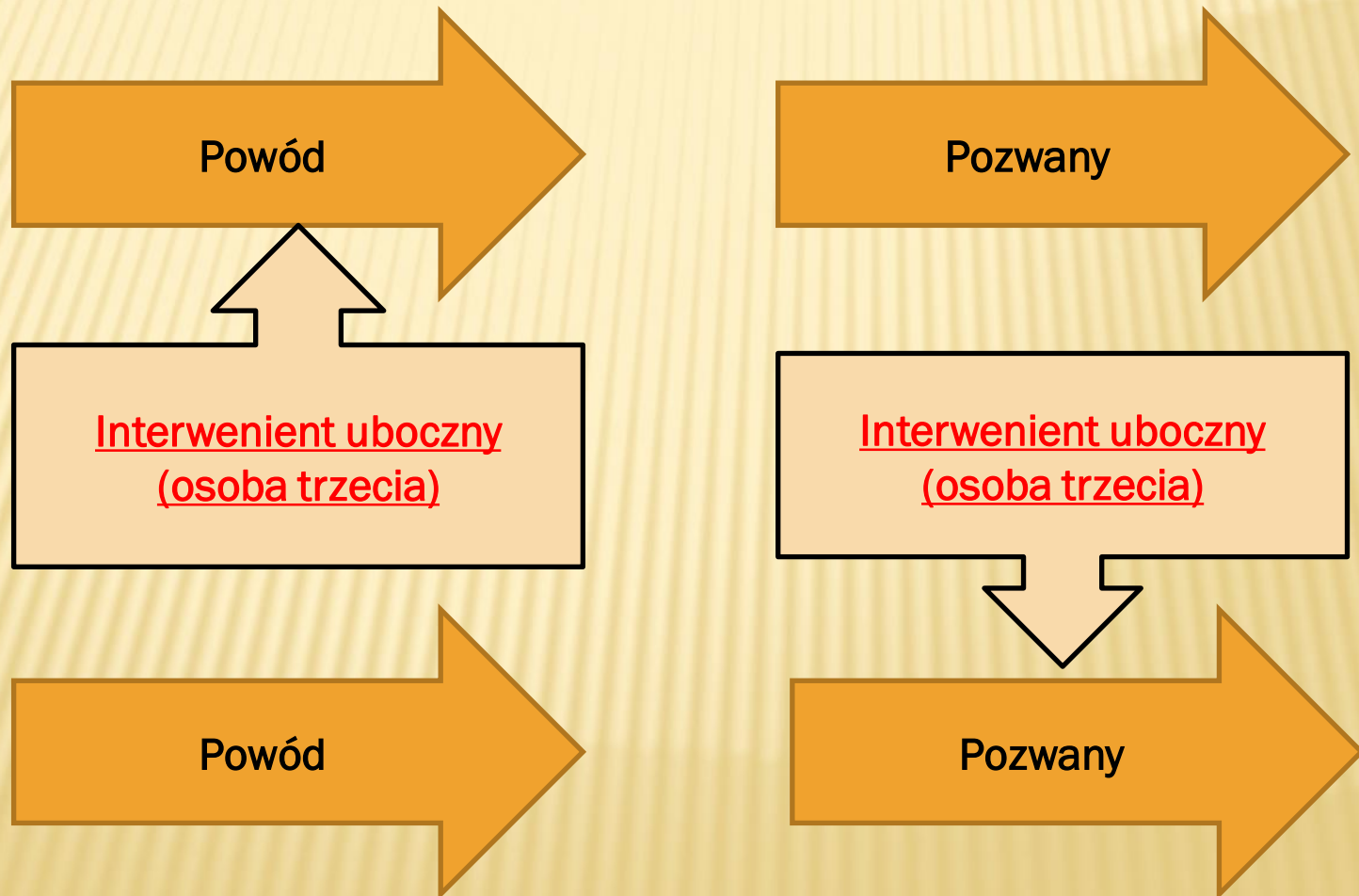

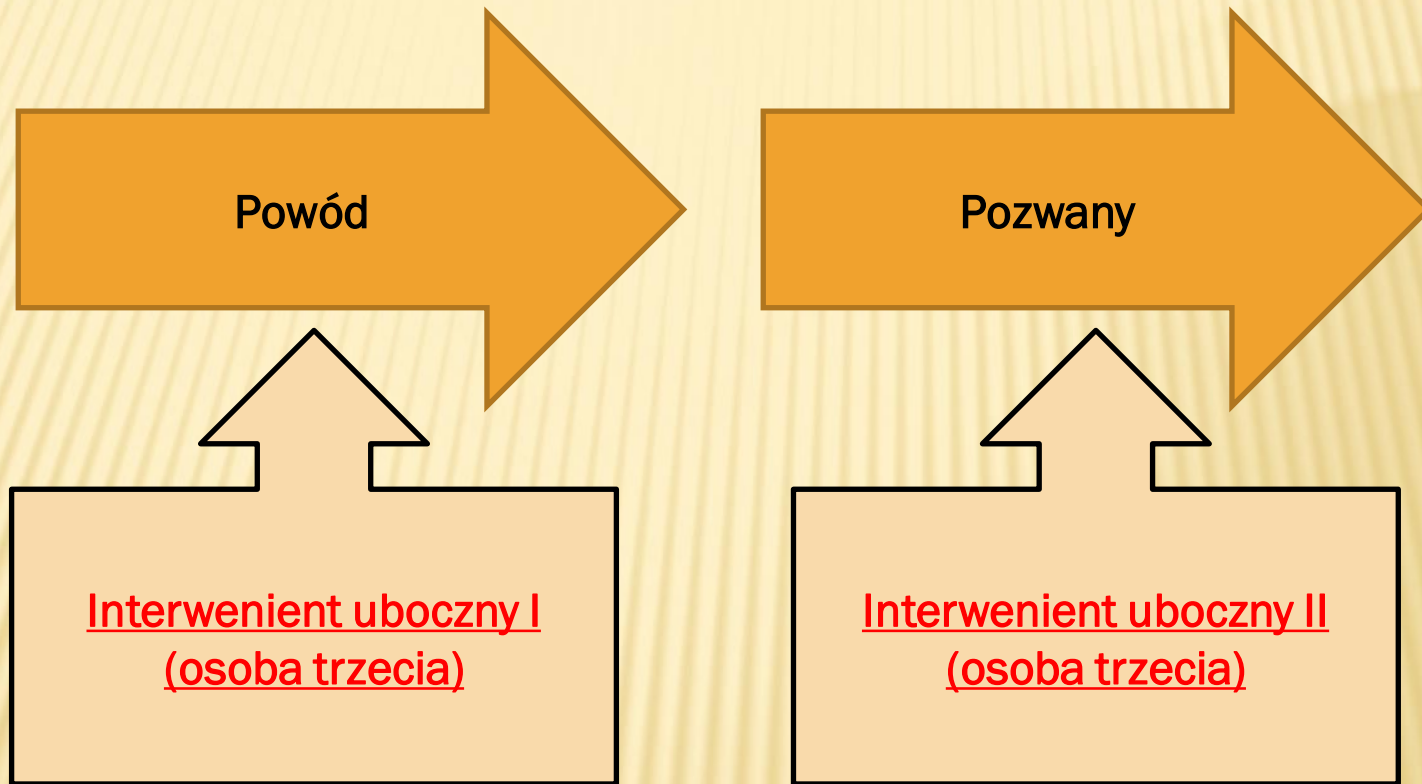
POJĘCIE INTERWENCJI UBOCZNEJ

- × **Art. 76.** Kto ma interes prawny w tym, aby sprawa została rozstrzygnięta na korzyść jednej ze stron, może w każdym stanie sprawy aż do zamknięcia rozprawy w drugiej instancji przystąpić do tej strony (interwencja uboczna).

Interwencja uboczna

Interwencja uboczna

PRZYKŁAD INTERWENCJI UBOCZNEJ SAMOISTNEJ

Powód
(współwłaściciel
samochodu)

Żądanie wydania samochodu

Pozwany

Interwenient uboczny
(osoba trzecia) ->
współwłaściciel
samochodu

Art. 209 KC. Każdy ze
współwłaścicieli może
wykonywać wszelkie czynności i
dochodzić wszelkich roszczeń,
które zmierzają do zachowania
wspólnego prawa

PRZYKŁAD INTERWENCJI UBOCZNEJ NIESAMOISTNEJ

Powód (wierzyciel)

Żądanie zapłaty

Pozwany (poręczyciel)

Ochrona interesu prawnego interwenienta ma nastąpić w przyszłym procesie, jako następstwo rozstrzygnięcia procesu, w którym interwencja została zgłoszona. Oddalenia powództwa przeciw poręczycielowi ma uchronić dłużnika głównego przed procesem regresowym poręczyciela wobec interwenienta.

**Interwenient uboczny
(osoba trzecia) - dłużnik**

Interwenant uboczny **nie jest**
stroną postępowania!

Interwenant uboczny przystępuje do procesu przez złożenie stosownego oświadczenia (zob. art. 77 § 1 KPC). Jako uczestnik postępowania musi jednak posiadać zdolność sądową i zdolność procesową oraz być należycie reprezentowany.

Liczba interwenantów ubocznych przystępujących do danej sprawy nie jest ograniczona. W jednym procesie po obu stronach mogą występować zarówno interwencienci samoistni jak i niesamoistni. (por. post. SN z 20 czerwca 1996 r., I CRN 88/96)

INTERES PRAWNY INTERWENIENTA WE WSTĄPIENIU DO SPRAWY

Interes prawny interwenienta to subiektywnie odczuwalna potrzeba utrzymania istniejącego stanu rzeczy albo spowodowania takiego stanu rzeczy, jaki dany podmiot uważa za korzystny prawnie

Źródłem interesu prawnego jest **stosunek prawny** łączący interwenienta ze stronami (lub stroną) toczącego się postępowania. Stosunek ten nie jest jednak przedmiotem procesu, do którego interwenient przystępuje, może stać się natomiast przedmiotem przyszłego sporu sądowego pomiędzy interwenientem, a którąś za stron toczącego się postępowania.

Osoba trzecia przystępuje zatem do toczącego się procesu w **zamiarze udzielenia stronie pomocy w wygraniu sprawy**. W ten sposób prewencyjnie interwenient dba o własny interes prawny, który został zagrożony lub naruszony.

Interes prawny należy rozumieć szeroko i przyjąć, że **zachodzi on zawsze wtedy, gdy rozstrzygnięcie sporu może wyrzucić jakiegokolwiek skutki w sferze prawnej interwenienta** (post. SN z 3 kwietnia 1973 r., I CZ 27/73).

DOPUSZCZALNOŚĆ INTERWENCJI UBOCZNEJ

Interwencja uboczna **nie jest dopuszczalna** w postępowaniu uproszczonym (art. 505⁴ § 1 KPC).

Niedopuszczalna jest interwencja uboczna członka grupy po stronie powoda w postępowaniu grupowym (art. 14 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym).

Z uwagi na treść art. 510 KPC zgłoszenie **interwencji ubocznej w postępowaniu nieprocesowym jest bezprzedmiotowe**. Na wydane z urzędu postanowienie o niedopuszczeniu interwencji ubocznej nie przysługuje zażalenie. (post. SN z 19 kwietnia 1999 r., II CZ 30/99).

DOPUSZCZALNOŚĆ INTERWENCJI UBOCZNEJ

C.D.

W postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, ze względu na uregulowania zawarte w art. 477¹¹ KPC, **interwencja uboczna jest bezprzedmiotowa**, bowiem ochronę sfery prawnej osoby, w którą może wkroczyć zapadłe w tym procesie orzeczenie, zapewnia jej udział w postępowaniu w charakterze zainteresowanego (mającego pełnoprawny przymiot strony) (wyrok SN z 11 września 2014 r., II UK 581/13).

W postępowaniu o stwierdzenie wykonalności, prowadzonym na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, **interwencja uboczna nie jest dopuszczalna** (post. SN z 1 marca 2007 r., I CSK 434/06).

RODZAJE INTERWENCJI UBOCZNEJ

**Interwencja
samoistna**

**Interwencja
niesamoistna
(zwykła)**

Gdy z istoty spornego stosunku prawnego lub z przepisu ustawy wynika, że wyrok w sprawie ma odnieść bezpośredni skutek prawny w stosunku między interwenientem a przeciwnikiem strony, do której interwenient przystąpił. W takim przypadku do stanowiska interwenienta w procesie stosuje się odpowiednio przepisy o współuczestnictwie jednolitym (art. 81 KPC).

STATUS INTERWENIENTA UBOCZNEGO

Interwenient uboczny jest uczestnikiem postępowanie, w przeciwieństwie jednak do interwenienta **głównego** nie ma **statusu strony procesu**.

Interwenient uboczny musi posiadać **podmiotowe kwalifikacje**: zdolność sądową, zdolność procesową oraz właściwą reprezentację (zob. orz. SN z 20 kwietnia 1966 r., I CR 86/66)

W przypadku braku kwalifikacji podmiotowych -> odmowa dopuszczenia do udziału w sprawie w charakterze interwenienta ubocznego.

Według odmiennego poglądu -> odrzucenie interwencji ubocznej (art. 199 KPC), po bezskutecznej próbie ich konwalidacji zgodnie z art. 70 i 71 KPC.

Skuteczne wniesienie pisma zawierającego zgłoszenie interwencji ubocznej powoduje, że **osoba trzecia wstępuje do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego.**

Od tego momentu interwenient uboczny jest **uprawniony do wszelkich czynności procesowych dopuszczalnych według stanu sprawy.** Nie mogą one jednak pozostawać w sprzeczności z czynnościami i oświadczeniami strony, do której przystąpił (art. 79 KPC).

Interwenientowi ubocznemu należy od chwili jego wstąpienia do sprawy **doręczać**, tak jak stronie, **zawiadomienia o terminach i posiedzeniach sądowych**, jako też **orzeczenia sądu** (art. 80 KPC).

CZAS ZGŁOSZENIA INTERWENCJI UBOCZNEJ

Interwencja uboczna może zostać zgłoszona w każdym stanie sprawy

aż do zamknięcia rozprawy w drugiej instancji.

- Interwencję:
  - **po stronie powodowej** można zgłosić od momentu wniesienia pozwu,
  - **po stronie pozwanej**, co do zasady po doręczeniu odpisu pozwu.

CZAS ZGŁOSZENIA INTERWENCJI UBOCZNEJ

Spóźniona interwencja nie wywoła skutków, jakie ustawa wiąże z jej wniesieniem. Sąd postanowieniem, na które nie przysługuje zażalenie, **odmówi interwenientowi dopuszczenia do udziału w sprawie.**

Niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia interwencji ubocznej, ponieważ czas w jakim może być wniesiona nie jest terminem procesowym w rozumieniu art. 167 i nast. KPC .

WYMOGI FORMALNE PISMA ZAWIERAJĄCEGO INTERWENCJĘ UBOCZNA

- ✘ Dla przystąpienia interwenienta ubocznego do postępowania wymagane jest zgłoszenie wstąpienia dokonane w formie pisemnej.
- ✘ Pracownik lub ubezpieczony działający bez adwokata lub radcy prawnego może zgłosić interwencję uboczną w sądzie właściwym ustnie do protokołu (art. 466 KPC).

WYMOGI FORMALNE PISMA ZAWIERAJĄCEGO INTERWENCJĘ UBOCZNA

W piśmie zawierającym zgłoszenie interwencji ubocznej interwenient powinien wskazać jaki ma **interes prawny** we wstąpieniu do sprawy i **do której ze stron przystępuje** (art. 77 KPC).

W treści pisma interwenient powinien wskazać swój interes prawny we wstąpieniu do sprawy. Nie jest wymagane, aby już w piśmie interes ten został uprawdopodobniony bowiem na tym etapie postępowania nie podlega on badaniu sądu (odmiennie SN w post. z 8 czerwca 1967 r., I CZ 24/67).

W sprawach o prawa stanu sąd ma obowiązek niedopuszczenia interwencji ubocznej również z urzędu, jeżeli brak interesu prawnego w sposób oczywisty wynika z samych twierdzeń zgłaszającego interwencję uboczną (post. SN z 8 czerwca 1967 r., I CZ 24/67).

WYMOGI FORMALNE PISMA ZAWIERAJĄCEGO INTERWENCJĘ UBOCZNA

Pismo, którym interwenient zgłasza swoje wstąpienie do udziału w sprawie, jest **pismem procesowym**, a zatem powinno **odpowiadać** **wymogom** **przewidzianym** **dla** **pism** **procesowych** (art. 126 i nast. KPC).

Pismo zawierające zgłoszenie interwencji ubocznej powinno zostać wniesione w odpisach, w liczbie odpowiadającej ilości osób występujących po obu stronach procesu.

W wypadku braków formalnych pisma zgłaszającego interwencję przewodniczący wzywa interwenienta do poprawienia bądź uzupełnienia pisma w terminie tygodniowym, pod rygorem jego zwrotu (art. 130 KPC).

ART. 77 § 2 KPC

Interweningent uboczny może ze wstąpieniem do sprawy połączyć dokonanie innej czynności procesowej.

Np. złożenie wniosku dowodowego, zażalenia, apelacji, itp.

OPŁATY SĄDOWE

Od pisma zabierającego interwencje uboczną pobiera się **piątą część opłaty sądowej** (art. 19 ust. 3 pkt 1 UKSC).

Jeżeli interwenient uboczny wraz z przystąpieniem do udziału w sprawie wnosi jednocześnie apelację, powinien uiścić dwie opłaty sądowe.

Jeżeli kilka osób zgłasza interwencje uboczne w jednym piśmie procesowym, każda z nich uiszcza wpis od swojej interwencji (uchw. SN z 10 kwietnia 2003 r., III CZP 20/03).

OPOZYCJA

Strony postępowania mogą **sprzeciwić się** wstąpieniu osoby trzeciej do procesu w charakterze interwenienta ubocznego. Służy temu instytucja **opozycji**.

Opozycję **może złożyć każda ze stron**, w tym również ta, do której interwenient zgłosił swoje przystąpienie.

W przypadku współuczestnictwa procesowego opozycję ma prawo zgłosić każdy ze współuczestników z osobna, bez względu na rodzaj zachodzącego między nimi współuczestnictwa.

Ustawodawca **nie przewiduje** szczególnej formy wniesienia opozycji.

W związku z tym należy uznać, że opozycję można zgłosić **ustnie** na rozprawie lub poza nią – **w piśmie procesowym** (art. 125 § 1 KPC) .

Strona może złożyć opozycję w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia jej pisma zawierającego oświadczenie o wstąpieniu, jednak nie później niż przy rozpoczęciu najbliższego posiedzenia z jej udziałem.

Opozycję należy zatem zgłosić na posiedzeniu, po wywołaniu sprawy i po sprawdzeniu obecności, a przed odebraniem od stron oświadczeń co do ich wniosków, żądań, twierdzeń i dowodów (zob. art. 210 KPC).

Spóźniona opozycja podlega **odrzuconiu**. Na postanowienie w tym przedmiocie zażalenie nie przysługuje.

Czas, w jakim opozycja może zostać zgłoszona, **nie jest terminem procesowym** w rozumieniu art. 167 i nast. KPC. Oznacza to, że jego przekroczenie nie będzie mogło być konwalidowane przy zastosowaniu instytucji właściwych terminom, np. przez jego przywrócenie (zob. art. 168 i nast. KPC).

OPOZYCJA

Skuteczne wniesienie opozycji powoduje konieczność rozpoznania jej na rozprawie. Może być to rozprawa, której przedmiotem sąd uczyni jedynie rozpoznanie opozycji lub też połączy je z rozpoznaniem sprawy.

Rozpoznając opozycję sąd bada istnienie interesu prawnego osoby trzeciej, która przystąpiła do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego.

Uprawdopodobnienie posiadania interesu prawnego spoczywa na interweniencie ubocznym. Ciężarowi temu interwenient powinien jednak zadośćuczynić dopiero w momencie skutecznego wniesienia opozycji.

Strona wnosząca opozycję nie jest jednak obciążona ciężarem wykazywania braku interesu prawnego po stronie interwenienta. Wystarczy, że istnienie tego interesu zostanie przez nią zakwestionowane.

OPOZYCJA

Na skutek rozpoznania opozycji sąd może ją **oddalić** lub, uwzględniając opozycję, **nie dopuścić interwenienta ubocznego do udziału w sprawie.**

Sąd uwzględni opozycję w przypadku niepowodzenia w uprawdopodobnieniu przez interwenienta swojego interesu prawnego w przystąpieniu do danej strony procesu.

Na postanowienie uwzględniające opozycję lub ją oddalające stronom i interwenientowi ubocznemu **przysługuje zażalenie** (art. 394 § 1 pkt 3 KPC).

OPOZYCJA

Wniesienie opozycji nie wpływa na procesową pozycję interwenienta ubocznego. W szczególności bierze on udział w toczącym się postępowaniu i dokonuje wszelkich czynności procesowych, do jakich jest uprawniony.

Interwenient traci swój status dopiero z momentem **uprawomocnienia się postanowienia sądu uwzględniającego opozycję.** Z tą datą dokonane przez niego czynności z mocy prawa uznaje się za niebyłe.

Wobec braku odmiennych regulacji w tym zakresie wydaje się, że za niebyłe będą uważane wszystkie czynności dokonane przez interwenienta ubocznego w procesie, a nie tylko te, których dokonał po wniesieniu opozycji.

Strona, do której interwenient uboczny zgłosił swoje przystąpienie, **może jednak potwierdzić czynności interwenienta i w ten sposób zachować je w mocy.**

UPRAWNIENIA INTERWENIENTA UBOCZNEGO

- × **Art. 79.** Interwenant uboczny jest uprawniony do wszelkich czynności procesowych dopuszczalnych według stanu sprawy. Nie mogą one jednak pozostawać w sprzeczności z czynnościami i oświadczeniami strony, do której przystąpił.

UPRAWNIENIA INTERWENIENTA UBOCZNEGO

Nie może dokonywać czynności które wpływają na podmiotowy i przedmiotowy kształt procesu:

- cofnięcie pozwu,
- zmiana powództwa,
- wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanego.

Nie jest uprawniony do dokonywania aktów dyspozycji materialnej:

- zawarcie ugody,
- uznanie powództwa,
- zrzeczenie się roszczenia.

UPRAWNIENIA INTERWENIENTA UBOCZNEGO

Interwenant uboczny przy dokonywaniu czynności procesowych jest **związany terminami ustawowymi i sądowymi** wyznaczonymi do ich dokonania.

Terminy te bieżą jednak osobno dla interwenta i strony, do której przystąpił.

WYJĄTEK.

Jeżeli interwenant uboczny dokonuje czynności procesowej, przystępując dopiero do sprawy, w sytuacji gdy termin do dokonania tej czynności dla strony, do której przystąpił już bieżą, to jest on związany tym terminem (orz. SN z 17 lutego 1955 r., III CR 163/54).

UPRAWNIENIA INTERWENIENTA UBOCZNEGO

Uprawnienie interwenienta ubocznego do dokonywania czynności procesowych **jest jego własnym prawem**, które realizuje we własnym imieniu bez konieczności uzyskania zgody strony do której przystąpił.

Czynności te nie mogą jednak pozostawać w sprzeczności z czynnościami i oświadczeniami strony do której interwenient przystąpił.

Za sprzeczną z czynnościami i oświadczeniami strony uznać należy każdą czynność procesową i każde oświadczenie interwenienta ubocznego, które zawierają treści przeciwstawne do czynności lub oświadczeń strony, do której interwenient uboczny przystąpił. Chodzi tu o czynności lub oświadczenia, które w sposób wyraźny, ewidentny wzajemnie się wyłączają ze względu na odmienną treść i intencje strony oraz interwenienta ubocznego (post. SN z 4 października 2012 r., IV CSK 327/12).

CZYNNOŚCI PROCESOWE DOKONYWANE PRZEZ INTERWENIENTA SAMOISTNEGO

- ✘ **Art. 81.** Jeżeli z istoty spornego stosunku prawnego lub z przepisu ustawy wynika, że wyrok w sprawie ma odnieść bezpośredni skutek prawny w stosunku między interwenientem a przeciwnikiem strony, do której interwenient przystąpił, do stanowiska interwenienta w procesie stosuje się odpowiednio przepisy o współuczestnictwie jednolitym.
- ✘ Interwenient uboczny samoistny może być przesłuchiwany wyłącznie w charakterze strony, a nie świadka (art. 259 pkt 4 KPC).

Interwient uboczny samoistny ma procesie pozycję równorzędną do współuczestnika sporu, ale nadal nie przysługuje mu status strony.

Nie może więc dysponować przedmiotem sporu przez dokonywanie aktów dyspozycji materialnej, ani w inny sposób niweczyć czynności procesowych dokonanych przez stronę.

Charakter tej interwencji ogranicza jednak swobodę strony w dokonywaniu czynności dyspozycji materialnej. W szczególności dla zrzeczenia się roszczenia, uznania powództwa i zawarcia ugody będzie wymagana zgoda interwienta ubocznego (art. 73 § 2 KPC).

WEJŚCIE INTERWENIENTA UBOCZNEGO NA MIEJSCE STRONY, DO KTÓREJ PRZYSTĄPIŁ

- × **Art. 83.** Za zgodą stron interwenant uboczny może wejść na miejsce strony, do której przystąpił.

Dopuszczalność wejścia interwenienta ubocznego na miejsce strony nie jest uzależniona od rodzaju interwencji.

Przekształcenie to, podobnie jak samo zgłoszenie interwencji ubocznej, może nastąpić do zamknięcia rozprawy w II instancji.

Inicjatywa wejścia interwenienta na miejsce strony może być podjęta przez niego samego lub stronę procesu.

Dla skutecznego przekształcenia koniecznym jest jednak uzyskanie zgody wszystkich podmiotów postępowania, tj. zarówno interwenienta, jak również obu stron.

Zgoda ta musi być wyrażona w sposób wyraźny, a nie dorozumiany (wyr. SN z 15 marca 2002 r., II CKN 676/00). Może być ona wyrażona ustnie do protokołu rozprawy bądź też poza rozprawą - w piśmie procesowym (art. 125 KPC) .

Ocena celowości i dopuszczalności rozważanych zmian pozostaje poza zakresem kognicji sądu.

Oznacza to, że dla skutecznego wejścia interwenienta na miejsce strony nie jest wymagana zgoda sądu, ani jakiegokolwiek zatwierdzenie przez sąd dokonywanej czynności (uchw. SN z 14 października 1992 r., III CZP 126/92).

Błędna decyzja stron i interwenienta prowadząca do dokonania niewłaściwych przekształceń, będzie obciążała strony, które w ten sposób narażają się na niekorzystne dla siebie rozstrzygnięcie sprawy.

Interwenant uboczny, który wchodzi w procesie w miejsce strony, do której przystąpił, wstępuje w jej sytuację procesową. Oznacza to, że będzie związany czynnościami procesowymi dokonanymi uprzednio przez stronę, która z procesu ustąpiła, jak również tymi, które były dokonane w stosunku do niej. Interwenant nie może zatem żądać powtórzenia czynności, które zostały dokonane przed jego wejściem w miejsce strony. Przyjmuje się, że rozważane przekształcenie prowadzi do tzw. sukcesji procesowej.

ZARZUT WADLIWEGO PROWADZENIA PROCESU

- ✘ **Art. 82.** Interwenient uboczny nie może w stosunku do strony, do której przystąpił, podnieść zarzutu, że sprawa została rozstrzygnięta błędnie albo że strona ta prowadziła proces wadliwie, chyba że stan sprawy w chwili przystąpienia interwenienta uniemożliwił mu korzystanie ze środków obrony albo że strona umyślnie lub przez niedbalstwo nie skorzystała ze środków, które nie były interwenientowi znane.

Zarzut wadliwego prowadzenia procesu

Celem przystąpienia interwenienta ubocznego do procesu jest **ochrona jego własnego interesu prawnego**, który został naruszony lub tylko zagrożony. Interwencja jest jednak korzystna także dla strony, do której interwenient przystąpił. Nie tylko może ona bowiem korzystać z jego pomocy w toku postępowania, ale również po jego zakończeniu.

Gdyby bowiem w przyszłości doszło do procesu pomiędzy interwenientem a stroną, do której przystąpił, to w procesie tym interwenient **nie może zarzucać stronie, że poprzedni proces prowadziła wadliwie** (*exceptio male gestii processus*).

Ograniczenie to nie znajdzie zastosowania w sytuacji, **gdy interwenient nie mógł skorzystać z określonych środków procesowych z przyczyn przez siebie niezawinionych.**

Do takich ustawodawca zalicza:

- zbyt późne przystąpienie interwenienta do udziału w sprawie (tzn. na etapie, w którym dane środki były już niedopuszczalne) oraz
- nieznaną przez interwenienta przy jednoczesnym nieskorzystaniu z nich przez stronę – umyślnie lub przez niedbalstwo.

ORZECZNICTWO

✘ Uchwała SN z 27 czerwca 1989 r., III CZP 58/89

Poręczyciel, który zobowiązał się świadczyć alimenty za zobowiązanego w okresie jego nieobecności w kraju, nie może być pozwany w sprawie o podwyższenie alimentów; może natomiast przystąpić do strony pozwanej w charakterze interwenienta ubocznego.

✘ Postanowienie SN z 26 listopada 1966 r., I CR 335/63

W sprawie o prawa stanu uczestnikiem postępowania, a więc i interwenientem ubocznym, może być tylko osoba bezpośrednio i osobiście zainteresowana wynikiem sprawy, a więc osoba należąca do grona osób legitymowanych do występowania w tego rodzaju sprawach jako strona.

✘ Uchwała SN z 9 stycznia 1996 r., III CZP 152/95

Członkowie spółdzielni mieszkaniowej zobowiązani przez statut do pokrywania jej strat mogą mieć interes w przystąpieniu jako interwenienta ubocznego do tej spółdzielni pozwanej o świadczenie pieniężne.

✘ Postanowienie SN z 30 maja 1969 r., II CZ 54/69

W sprawie o ochronę czci – okoliczność, że została naruszona nie tylko cześć powoda, ale też dobre imię organizacji, której on jest członkiem, oraz że organizacja ta ma statutowy obowiązek otaczania swych członków opieką, nie daje jej podstawy do przystąpienia do strony powodowej w charakterze interwenienta ubocznego.

✘ Postanowienie SN z 25 listopada 2010 r., III CZ 50/10

Interwenientem ubocznym po stronie powodowej nie może być podmiot, który w tym procesie jest współpozwanym.